

Bài 33. SỰ PHÁT TRIỂN CỦA SINH GIỚI QUA CÁC ĐẠI ĐỊA CHẤT

I. HÓA THẠCH VÀ VAI TRÒ CỦA CÁC HÓA THẠCH

* Hóa thạch là di tích của các sinh vật sống trong các thời đại cổ xưa còn để lại trong các lớp đất đá của vỏ trái đất.

* Hóa thạch cung cấp bằng chứng trực tiếp về lịch sử phát triển của sinh giới.

II. LỊCH SỬ PHÁT TRIỂN CỦA SINH GIỚI QUA CÁC ĐẠI ĐỊA CHẤT

* **Hiện tượng trôi dạt lục địa:** Vỏ trái đất gồm các phiến kiến tạo trôi nổi trên lớp dung nham nóng chảy và chuyển động. Ngày nay nhờ kĩ thuật định vị bằng vệ tinh người ta có thể đo đạc và tính toán chính xác hướng di chuyển và vận tốc chuyển động của các khối lục địa.

* Sự phân chia các thời kì địa chất căn cứ vào các biến cố lớn trong sự thay đổi địa chất, khí hậu và các dạng hóa thạch điển hình. Tên các kỉ thường gắn liền với tên địa phương hoặc dạng sinh vật đặc trưng cho thời kì đó.

* Lịch sử phát triển của sinh giới gắn liền với lịch sử phát triển của vỏ quả đất. Sự thay đổi các điều kiện khí hậu địa chất thúc đẩy sự phát triển của sinh giới.

* Sinh giới phát triển theo hướng ngày càng đa dạng, tổ chức cơ thể ngày càng cao, thích nghi ngày càng hợp lí. Càng về sau sự tiến hóa diễn ra ngày càng nhanh do sinh vật đạt được trình độ thích nghi ngày càng hoàn thiện, bớt lệ thuộc vào điều kiện môi trường. Sự chuyển từ dưới nước lên môi trường cạn trong đại Cổ sinh đánh dấu một bước tiến quan trọng trong quá trình tiến hóa của sinh giới. Đại Tân sinh khởi đầu bằng 2 sự tuyệt chủng của bò sát khổng lồ và cây hạt trần đồng thời sự bùng nổ của thú và cây hạt kín. Kỉ thứ Tư đặc trưng bởi sự xuất hiện loài người.

* *Các đại địa chất và sinh vật tương ứng: tham khảo SGK trang 142-143*

LUYỆN TẬP TRẮC NGHIỆM

1. Di tích của các sinh vật sống trong các thời đại trước đã để lại trong các lớp đất đá gọi là
 - A. Vết tích của sinh vật
 - B. Sinh vật hóa đá
 - C. Hóa thạch
 - D. A và B đúng
2. Ý nghĩa của hóa thạch:
 - A. Từ hóa thạch suy ra lịch sử phát sinh, phát triển và diệt vong của sinh vật
 - B. Là tài liệu quý để nghiên cứu lịch sử quả đất
 - C. Cả A, B đúng
 - D. Cả A, B sai
3. Xác định tuổi của hóa thạch dựa vào:
 - A. Phân tích các đồng vị phóng xạ có trong hóa thạch
 - B. Phân tích các đồng vị phóng xạ có trong các lớp đất đá chứa hóa thạch
 - C. Cả A, B đúng

D. Cả A, B sai

4. Dựa vào các biến cố lớn về khí hậu địa chất và các hóa thạch điển hình, người ta chia lịch sử phát triển của sự sống trải qua các đại lần lượt là:

A. Cổ sinh- Thái cổ- Trung sinh- Nguyên sinh- Tân sinh

B. Cổ sinh- Thái cổ- Nguyên sinh- Trung sinh- Tân sinh

C. Thái- Cổ sinh- Trung sinh- Nguyên sinh- Tân sinh

D. Thái cổ- Nguyên sinh- Cổ sinh- Trung sinh- Tân sinh